







Handlingsplan om

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

2022–2026

Sigtuna kommun

SIGTUNAN KUNTA

Toimintasuunnitelma kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä 2022–2026

KS/2022:124

Dokumentnamn: Handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2022–2026
Dokumenttyp: Handlingsplan
Fastställd/upprättad: 2022-05-19
Diarienummer: KS/2022:124, KFN/2021:34
Giltig till: 2025-12-31
Dokumentansvarig/processägare: Kultur- och fritidsförvaltningen
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Dokumentet gäller för: Kommunala nämnder, förvaltningar och verksamheter
Grafisk form: Matador Kommunikation AB
Foto framsida: Rosie Alm (språklektion, äldreomsorg) och Jakob Fridhom (pappa med barn).
Illustration av flaggor från Kungliga biblioteket
Tryck: Tryckservice, Ängelholm 2023

Innehåll

Inledning **4**

Definitioner **6**

Syfte **7**

Målområde 1: Skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer **8**

Målområde 2: Förtydliga kommunens samordning **12**

Målområde 3: Främja överföringen av de nationella minoritetsspråken och kulturerna mellan generationerna **16**

Målområde 4: Likvärdiga möjligheter för romska kommuninvånare ... **19**

Uppföljning **21**

Bilaga **22**

Översikt av handlingsplanens delmål och insatser **23**

Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk **26**

Inledning

Sveriges arbete och lagstiftning med nationella minoriteter och minoritetsspråk bygger på internationell rätt och de internationella överenskommelser Sverige ratificerat:

- Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter
- Europeisk språkstadga om landsdels- eller minoritetsspråk
- Förenta nationernas deklaration om urfolkens rättigheter
- Barnkonventionen.

Den 2 december 1999 erkändes finska, samiska, meänkieli, romska och jiddisch till nationella minoritetsspråk.[1] Riksdagen erkände samtidigt sverigefinnar, samer, tornedalingar, romer och judar till nationella minoriteter. Samerna utgör även ett urfolk i Sverige enligt 1 kap. 2 § regeringsformen. Sigtuna kommun tillhör avslutningsvis förvaltningsområdet för finska sedan 2010. Detta innebär att kommunen har förhållandevis långtgående skyldigheter att säkerställa finskans ställning i kommunorganisationen genom att implementera sverigefinnarnas språkliga rättigheter till förskola, äldreomsorg samt muntliga och skriftliga kontakter.

Regeringens strategi för nationella minoriteter innehåller tre huvudsakliga delområden:

- diskriminering och utsatthet
- inflytande och delaktighet
- språk och kulturell identitet.

Det finns ingen prioritering mellan delområdena eftersom dessa utgör delar av en sammanhållen helhet, men det framhålls att överföring av språk och kultur mellan generationerna är en central uppgift för minoritetspolitiken.

För att kunna implementera minoritetslagstiftningen i praktiken behövs flera grundläggande strukturer. Det måste finnas kunskap om de nationella minoriteternas och urfolkets rättigheter i såväl den politiska som i förvaltningsorganisationen. Arbetet med att förverkliga rättigheterna bör vara strategisk, långsiktig och hållbar.

De nationella minoriteternas synpunkter och behov ska beaktas inför alla beslut i frågor som berör dem. Kommunen ska implementera konsultationslagen med det samiska folket som träder i kraft 2024 och ska fortsättningsvis informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt lagen.

Handlingsplanen är giltig i fyra år (2022–2026) och delas in i 2-åriga verksamhetscykler (2022–2024, 2024–2026). Minoritetslagstiftningen är tvärsektoriell och spänner över flera förvaltningar och politiska nämnder. Kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsförvaltningen samordnar kommunens arbete med nationella minoriteter.

1 Samiska och romska är samlingsnamn för ett flertal olika samiska och romska språk. De samiska språken som talas i Sverige är: lulesamiska, nordsamiska, pitesamiska, sydsamiska och umesamiska. De mest förekommande romska språken i Sverige är: arli, kale, kalderasch, lovari och svensk romani.

Genom handlingsplanen införs en ny förvaltningsövergripande samverkansgrupp med syfte att skapa en mer effektiv förvaltning i frågor rörande nationella minoriteter, förvaltningsområdet för finska och romsk inkludering.

Samverkansgruppen skapar tydlighet i utvecklingsarbetet och förvaltningen genom att upprätta en förvaltningsövergripande och ämnesspecifik utvecklingsplan som följs upp med mätbara mål. Ett viktigt delmål med kommunens samordning är att implementera handlingsplanen i hela kommunorganisationen.

Kommunfullmäktige beslutar om handlingsplanen och mottar en rapport över minoritetsarbetets utveckling vid slutet av varje verksamhetscykel. Utgångspunkten för handlingsplanen är att nationella minoriteter, förvaltningsområde för finska och romsk inkludering utgör en del av kommunens arbete med mänskliga rättigheter.

Handlingsplanen pekar ut följande övergripande målområden:

- skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer
- förtydliga kommunens samordning
- främja överföringen av minoritetsspråken och kulturerna mellan generationerna
- likvärdiga möjligheter för romska kommuninvånare.



På mötesplatsen i Valsta genomför biblioteket sagostunder på finska. Barnböcker på de nationella minoritetsspråken finns även tillgängliga för utlåning.

Definitioner

Nationell minoritet: Begreppet nationell minoritet definieras inte i Europarådets ramkonvention för nationella minoriteter. Riksdagen har fastslagit följande fyra kriterier för vad som utgör en nationell minoritet:

1. Grupp med uttalad samhörighet som till antalet i förhållande till resten av befolkningen har en icke dominerande ställning i samhället.
2. Religiös, språklig, traditionell och/eller kulturell tillhörighet. Endast ett av de uppräknade särdragen måste föreligga, men de särdrag som gruppen uppvisar måste i något väsentligt avseende skilja sig från majoriteten.
3. Självidentifikation. Gruppen ska ha en vilja och strävan att behålla sin identitet och vilja utgöra en nationell minoritet.
4. Historiska eller långvariga band med Sverige. Det finns ingen absolut gräns i den historiska närvaron, men för närvarande är bedömningen att endast minoritetsgrupper vars kultur funnits i Sverige före sekelskiftet 1800/1900 uppfyller kravet på historiska eller långvariga band.

Urfolk: Folk som levt och bott i ett land eller geografiskt område landet hör till lång tid innan nuvarande statsgränser blev fastslagna och, som har en stark och djup förankring till sina förfäders mark, identitet och kulturer. Urfolk har behållit alla eller en del av sina egna sociala, ekonomiska, kulturella och politiska institutioner.

Nationellt minoritetsspråk: I europeisk språkstadga definieras ett nationellt minoritetsspråk som ett språk som av hävd används inom en stat av personer som till antalet är mindre än resten av befolkningen. Språket ska vara annorlunda än majoritetsspråket och begreppet avser varken dialekter eller invandrarspråk.

Förvaltningsområdet: Minoritetslagen och europeisk språkstadga innehåller två skyddsnivåer. Ett grundskydd som gäller i samtliga delar av landet och för samtliga nationella minoriteter och minoritetsspråk samt ett förstärkt skydd i form av ett förvaltningsområde. Utpekade kommuner ska erbjuda förskola, äldreomsorg samt muntliga och skriftliga kontakter på finska, samiska eller meänkieli. Sigtuna kommun tillhör förvaltningsområdet för finska sedan 2010.

Samråd: En strukturerad dialog mellan förvaltningsmyndigheter och de nationella minoriteterna med syfte att ge de nationella minoriteterna inflytande i frågor som berör dem. Kommunen ska beakta de nationella minoriteternas synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande. Avsaknad av samråd är en sådan omständighet som kan upphäva kommunala beslut enligt 13 kap. 8 § kommunallagen.

Självidentifikation: I Sverige är etnisk och språklig registrering förbjuden. En av minoritetslagens huvudprinciper är självidentifikation som innebär att varje person själv bestämmer över sin identitet och om denna tillhör en nationell minoritet.

Sverigefinnar: En finsk-ugrisk språklig och kulturell folkgrupp som främst utgör en nationell minoritet för det finska språket.

Syfte

Kommuner och regioner ska enligt 5 b § minoritetslagen anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Enligt förarbetena till bestämmelsen betonas att kommuner och regioner har en avgörande betydelse för att förverkliga minoritetspolitiken. Dessa ansvarar för många av de verksamheter som är av särskild betydelse för bevarandet och främjandet av de nationella minoriteternas språk och kulturer. Bestämmelsen infördes eftersom det konstaterats att minoritetslagstiftningen fått ett bristfälligt genomslag på den lokala nivån.

Syftet med handlingsplanen är inledningsvis att skapa processer som ökar kunskapen om minoritetslagstiftningen bland tjänstemän och politiker. Handlingsplanen syftar dels till att anpassa lagstiftningen till de lokala förhållandena, dels till att etablera en kontinuitet i arbetet inom kommunen. Kartläggning och uppföljning utgör två väsentliga delar i samordningen. Arbetet med att implementera minoritetslagstiftningen bör vara strategisk, långsiktig och hållbar.

Denna handlingsplan är giltig i fyra år (2022–2026) och delas därefter in i tvååriga verksamhetscykler (2022–2024, 2024–2026).

Ett centralt delområde i regeringens strategi för de nationella minoriteterna är överföringen av minoritetsspråken mellan generationerna.



Foto: Liselotte Van Der Meijs / Johnér

Målområde 1: Skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer

Det allmänna har enligt 8 § språklagen ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Det allmänna ska enligt 4 § minoritetslagen även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

Ett viktigt inslag i kommunens arbete med att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer är genom ökad synlighet i samhället. Ökad synlighet kan ske genom att uppmärksamma de nationella minoriteternas högtidsdagar. Uppmärksammandet leder även till en ökad kännedom i kommunen om de nationella minoriteterna och kan i övrigt fungera som en utgångspunkt för planering av kulturprogram, utbildningsinsatser och andra kommunikationsinsatser.

Med målet att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer är allmänhetens kännedom och inställning helt avgörande. Värdegrundsarbetet utgår tydligast i läroplanen för grundskolan. Här återfinns ett kunskapsmål som adresserar att varje elev efter genomgången grundskola ska ha fått kunskap om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia. Ett annat kursmål behandlar fortsättningsvis kunskaper i samhällets lagar samt mänskliga rättigheter. Kännedom om nationella minoriteter hos pedagogisk personal är alltjämt låg eftersom läromedel och lärarutbildningen i de flesta fall fungerar som ett undermåligt stöd i att erbjuda pedagogisk personal vägledning. Utbildningsinsatser bör därmed vidtas. I övrigt fungerar kulturen, även inom skolan, som ett viktigt medel för att skapa nya perspektiv och ge ökad förståelse.

Hågkomstarbetet av förintelsen ligger i grunden utanför minoritetslagstiftningen, men bör särskilt nämnas. Regeringen har aviserat att medel kommer tillskjutas ändamålet med syfte att elever ska kunna besöka dessa historiska platser, föra vidare kännedomen om förintelsen och vidmakthålla det kollektiva minnet i samhället.

Delmål: Öka de nationella minoriteternas och minoritetsspråkens synlighet i samhället.

Delmål: Öka allmänhetens kännedom om de nationella minoriteternas och urfolkets språk, kulturer och historia.

Insats: Uppmärksamma de nationella minoriteternas och urfolket samernas högtidsdagar.

Delmål: Öka kunskapen hos pedagogisk personal om de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter, språk, kulturer, religion och historia.

Insats: Ansöka om statligt stöd för hågkomstresor till förintelsens minnesplatser när regeringen eller myndighet under regeringen aviserar statsbidrag till sådan verksamhet.

Med syfte att skapa förutsebarhet nämns de högtider för nationella minoriteter och urfolket samerna som uppmärksammas i kommunen direkt i handlingsplanen.

6 FEBRUARI
Samefolkets dag

24 FEBRUARI
Sverigefinnarnas dag

27 FEBRUARI
Meänkielidagen

8 APRIL
Romernas internationella dag

9 APRIL
Mikael Agricola-dagen (finska språkets dag)

2:a LÖRDAGEN I JUNI
Den nationella bastudagen

15 JULI
Tornedalingarnas dag

9 AUGUSTI
Internationella urfolksdagen

SEPT/OKT
(2022-09-26, 2023-09–16, 2024-10-03 och 2025-09-23)
Rosh hashana

29 SEPTEMBER
Resandefolkets dag

DECEMBER
(2022-12-19, 2023-12-08, 2024-12-26 och 2025-12-15)
Chanukka

Som tidigare nämnt ska kommunen främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sitt språk och sin kultur. Som förvaltningsområde för finska ska kommunen särskilt främja sverigefinska barns och ungas möjlighet att lära sig och utveckla sitt minoritetsspråk inom förskolan. Detta återkommer handlingsplanen till under målområde fyra. Det bör särskilt beaktas att intresset att återta nationella minoritetsspråk har ökat under de senaste åren och att det bör vidtas fler åtgärder för att även vuxna ska ges möjligheten att återta och utveckla sina språkkunskaper i finska.

Sigtuna kommun bör utveckla stödfunktioner och erbjuda kompetensutveckling för anställda med kunskaper i finska med syfte att dessa ska kunna aktivera och utveckla sina existerande språkkunskaper.

Avslutningsvis, kommunen bör även i övrigt särskilt utveckla det finska språkets synlighet i kommunorganisationen samt ägna särskild uppmärksamhet till att

synliggöra sverigefinnarnas särskilda språkliga rättigheter till muntliga och skriftliga kontakter med kommunen. En utgångspunkt bör vara att förvaltningsområdet ska förstås som att finska intar en särställning i Sigtuna kommun i förhållande till andra språk än svenska som kommunen har att ägna särskild uppmärksamhet åt.

Delmål: Utveckla synligheten för det finska språket och de till förvaltningsområdets tillhörande rättigheter i kommunorganisationen.

Delmål: Förbättrad tillgång till språkstudier i finska för vuxna.

Insats: Kunskaper i nationella minoritetsspråk ska vara meriterande i kommunens rekryteringsprocesser.

Riktlinje: Förvaltningsområdet för finska ska förstås som att det finska språket intar en särställning i förhållande till andra språk än svenska som kommunen därav har att ägna särskild uppmärksamhet åt.

I syfte att tillgodose äldre sverigefinnarnas möjlighet att behålla sitt språk och sin kultur berörs avslutningsvis kommunens insatser inom ramen för äldreomsorgen.

Kommunen ska erbjuda äldre som begär det, att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som ingår i äldreomsorgen av personal som behärskar finska. I nuläget finns en finskspråkig avdelning på Arhems demensboende. Kommunen behöver fortsätta med riktade kommunikationsinsatser till biståndshandläggare om minoritetslagstiftningen och stödja demensboendet med att hitta lämpliga metoder för rekrytering av finskspråkig personal. Hemtjänst och övriga insatser enligt socialtjänstlagen på finska behöver klarläggas eftersom detta är en sådan del av äldreomsorgen som kommunen ska erbjuda på finska.

Sigtuna kommun bör utveckla samarbetet med andra närliggande kommuner i förvaltningsområdet för finska för att samverka kring omsorgsplatser på särskilda boenden med finskspråkig inriktning i syfte att överbrygga tillfälliga svängningar med antalet boende på avdelningarna.

Delmål: Förebygga ensamhet och bryta isolering av sverigefinska äldre i syfte att målgruppen ska känna välbefinnande.

Insats: Utreda hur kommunen kan tillgodose hemtjänst och andra insatser enligt socialtjänstlagen på finska.

Insats: Utreda hur Sigtuna kommun kan samverka med andra närliggande kommuner gällande fördelning av omsorgsplatser till särskilda boenden på finska.

Bastubad är en viktig del av sverigefinnarnas, samernas och tornedalingarnas kulturer, som kan uppmärksammas bl.a. på den nationella bastudagen. På Midgårdsbadet byggs under 2023 en ny vedeldad bastu.



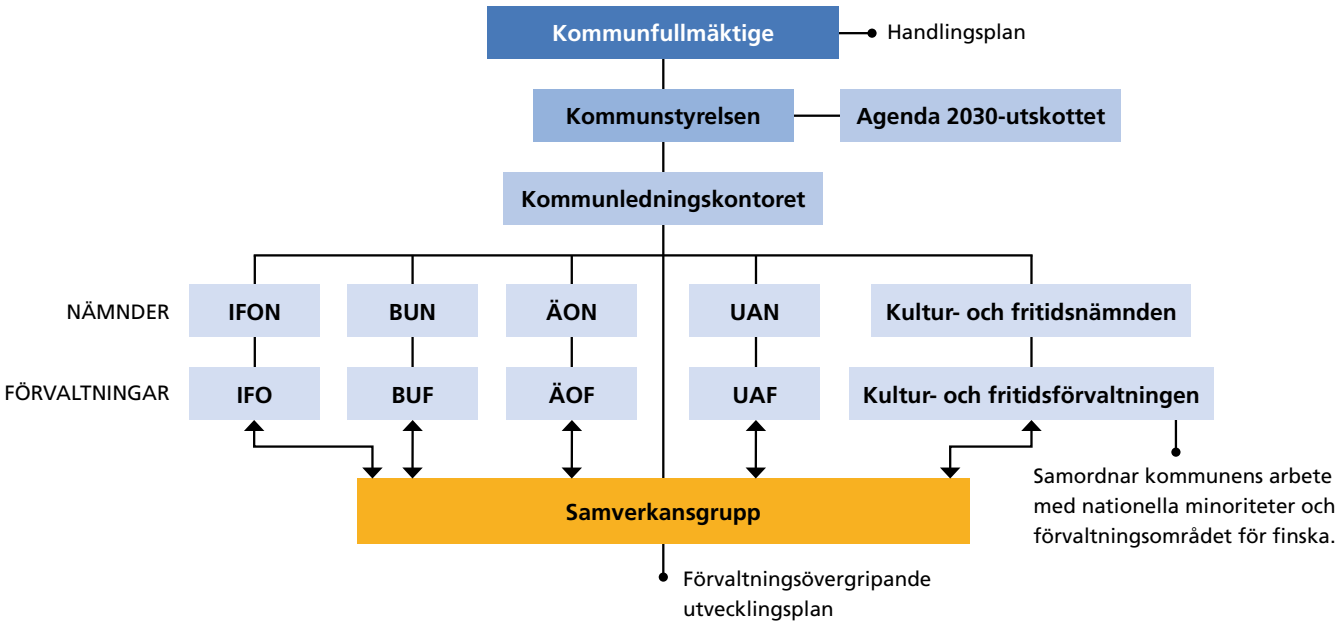
Foto: Alessandra Finding / iStock

Målområde 2: Förtydliga kommunens samordning

Minoritetslagstiftningen är tvärsektoriell och spänner över flera förvaltningar och politiska nämnder. För att kunna implementera minoritetslagstiftningen i än större utsträckning och skapa ett strategiskt, långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete behövs flera grundläggande strukturer. En avgörande förutsättning för ett hållbart arbete med nationella minoriteter är fortsättningsvis att förtroendevalda och tjänstepersoner har grundläggande kunskap om minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteterna. Det är på denna nivå som arbetet i praktiken får sitt genomslag.

Kommunens arbete med nationella minoriteter och finskspråkigt förvaltningsområde samordnas av kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsförvaltningen. I syfte att skapa en strategisk och effektiv förvaltning tillsätts en förvaltningsövergripande samverkansgrupp. Denna ska utveckla, följa upp och kartlägga det strategiska och operativa genomförandet av minoritetslagstiftningen i hela kommunorganisationen. Samverkansgruppens möten syftar till att skapa kontinuitet och följa upp dels handlingsplanens målområden, delmål och insatser och dels säkerställa att kommunen efterlever gällande rätt på området. Mötena kommer vara såväl tematiska som ämnesövergripande. Det övergripande syftet av samverkansgruppen är att stödja de kommunala förvaltningarna i deras arbete att implementera handlingsplanen och minoritetslagstiftningen.

Samverkansgruppen upprättar en förvaltningsövergripande utvecklingsplan för arbetet med nationella minoriteter med ytterligare insatser och mätbara mål. Förvaltningarna kan använda dessa i de egna styrdokumenten. Samverkansgruppens politiska styrning sker decentraliserat från respektive nämnds sektorsansvar.



I samverkansgruppen delges information och handlingsplanen och utvecklingsplanen följs upp. Diskussioner och kunskapsinsatser om aktuella och förvaltningsövergripande frågor.

Som tidigare nämnt är minoritetslagstiftningen tvärsektoriell. För de politiska nämnderna innebär detta att det politiska arbetet med nationella minoriteter sprids ut. För att skapa en överblick av utvecklingen och ge en sammanhållen bild av kommunens arbete med nationella minoriteter ska det upprättas en rapport över minoritetsarbetets utveckling vid slutet av varje tvåårig verksamhetscykel. Denna ska tillställas de politiska nämnderna och kommunfullmäktige.

Delmål: Kommunens samordning ska ägna särskild uppmärksamhet åt att implementera handlingsplanen och minoritetslagstiftningen i hela kommunorganisationen.

Insats: Formulera mätbara mål och ytterligare insatser under handlingsplanen.

Tidsperiod: hösten 2022.

Metod: Mätbara mål, indikatorer och insatser formuleras i en utvecklingsplan.

Insats: Rapport över minoritetsarbetets utveckling.

Metod: Tillställs kommunfullmäktige efter varje verksamhetscykel i form av en redogörelse och rapport.

Delmål: Öka förtroendevaldas och berörda tjänstepersoners grundläggande kunskap om minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteterna.

Metod: Utbildningsinsatser för tjänstepersoner och förvaltningarna samt för förtroendevalda och de politiska nämnderna.

Sigtuna kommun är en av fjorton kommuner i Stockholms län som ingår i förvaltningsområdet för finska. I Uppsala län ingår även de närliggande kommunerna Enköping, Håbo och Uppsala i förvaltningsområdet. Kommunfullmäktige har vid flera tillfällen uttalat som målsättning, för den politiska inriktningen, att de kommunala verksamheterna förutsättningslöst ska kunna vara föremål för nya idéer och tankar om driftsformer och finansiering. Denna målsättning bör även vara ledande i arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sigtuna kommun ska därtill förutsättningslöst verka för samarbeten med andra närliggande kommuner i förvaltningsområdet i syfte att lösa gemensamma utmaningar. Avslutningsvis är utgångspunkten för handlingsplanen att nationella minoriteter och finskspråkigt förvaltningsområde är en del av kommunens arbete med mänskliga rättigheter.

Riktlinje: Arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk ska förutsättningslöst vara föremål för nya idéer och tankar om driftsformer och finansiering.

Riktlinje: Sigtuna ska förutsättningslöst verka för samarbeten med andra närliggande kommuner kring gemensamma utmaningar.

Riktlinje: Arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk är en del av kommunens arbete med mänskliga rättigheter och ska tydligare implementeras i kommunala processer om barns rättigheter.

En avslutande fråga som behöver behandlas gällande samordningen är den samrådsskyldighet med nationella minoriteter som åligger kommunen. För att öka kännedomen om minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteternas behov är det av betydelse att såväl den politiska majoriteten som oppositionen deltar i samråd med de nationella minoriteterna. Arbetet med nationella minoriteter fortgår trots att den politiska majoriteten förändras efter val. Förvaltningarna behöver implementera samrådsskyldigheten i sina interna processer för att dessa ska kunna komma till stånd i ett sådant tidigt skede när de nationella minoriteternas synpunkter fortfarande kan beaktas. Samråd med nationella minoriteter ska förstås som en lika starkt förankrad och lagstadgad mekanism som samverkan med arbetstagarna enligt medbestämmandelagen. Samverkansgruppen utgör ett sammanhang där förvaltningarna kan säkerställa sig om ärenden som bereds berör nationella minoriteter.

Kommunen ska enligt minoritetslagen särskilt främja barn och ungas möjligheter till samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar. Det behövs därför ett strategiskt utvecklingsarbete i frågan där kommunen överväger hur denna särskilda form av inflytande och delaktighet med barn och unga tillhörandes de nationella minoriteterna ska genomföras. Detta utvecklingsarbete bör ske i samverkan med kommunens utvecklingsstrateg för hållbar utveckling, samordnaren för invånardelaktighet och förvaltningarnas barnrättsstrateger. De former för samråd som används bör även i övrigt ligga i linje med de metoder för inflytande och delaktighet som finns att tillgå enligt barnkonventionen.

Lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket träder i kraft för statliga förvaltningsmyndigheter, regioner och kommuner 2024. Detta innebär att samiska organisationer i Sigtunas närhet ska konsulteras i ärenden som kan få särskild betydelse för urfolket. Kommunen ska likt samrådsskyldigheten för nationella minoriteter i ett tidigt skede konsultera med samerna i frågor som berör urfolket.



Riktlinje: Utgångspunkten för samrådsförfarandet med nationella minoriteter är att såväl den politiska majoriteten som oppositionen finns representerade.

Insats: De kommunala förvaltningarna implementerar samrådsförfarandet med nationella minoriteter och konsultationsordningen med urfolket i sina interna strukturer.

Metod: Implementera samråds- och konsultationsförfarandet i förvaltningarnas rutiner och checklistor. Ärenden som bereds lämnas för kännedom vid samverkansmöten.

Insats: Utveckla former för inflytande och delaktighet genom samråd med barn och unga som tillhör de nationella minoriteterna.

Metod: Inventera och implementera former för samråd med barn och unga.

Insats: Kartlägga kommunorganisationens språkkunskaper i nationella minoritetsspråk.

Målområde 3: Främja överföringen av de nationella minoritetsspråken och kulturerna mellan generationerna

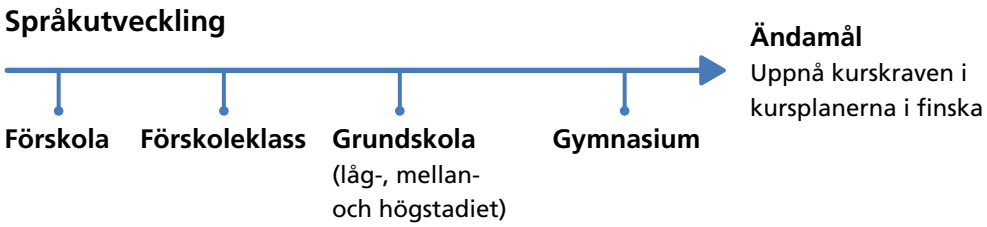
För ett hotat språk är barns och ungas förbättrade språkkunskaper av central betydelse, eftersom barnen är språkets framtida kulturbärare. Utbildningsfrågor är av central betydelse för minoritetsspråkens fortlevnad. Om de nationella minoriteternas och urfolkets möjligheter att överföra språken och kulturerna till nästa generation inte säkerställs, kommer de nationella minoritets- och urfolksspråken inte bestå som levande språk i Sverige. Förskolans, grund- och gymnasieskolans roll har en avgörande betydelse för enskildas möjligheter att tillägna sig minoritetsspråket tillräckligt väl.

Det bör i övrigt noteras att kommunen ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter. Vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats för sitt barn ska tillfrågas om de önskar plats i finskspråkig förskoleverksamhet. Detta kan i många fall vara helt avgörande för att vårdnadshavare ansöker om plats i den finskspråkiga förskoleverksamheten på Aspbackens förskola i Märsta. Kommunen behöver dels rekrytera mer finskspråkig personal, dels höja barnunderlaget inom den finskspråkiga verksamheten. En viktig utgångspunkt för kommunikationsinsatserna bör vara att dessa ska vara ändamålsenliga och effektiva.

Efter en lagändring kan numera elever med bakgrund i de nationella minoriteterna studera sitt minoritetsspråk som nybörjarspråk inom ramen för grundskolans modersmålsundervisning. Utmaningar som lyfts från olika håll är att undervisningen inte har en tillräckligt sammanhållen och långsiktig strategi. Dessa kan utgöra sådana faktorer att elever inte får tillräckliga möjligheter att utveckla sitt nationella minoritetsspråk. En utgångspunkt för kommunens arbete med att främja överföringen av de nationella minoritetsspråken mellan generationerna måste vara en sammanhållen röd tråd i språkutvecklingen från förskola till gymnasiet.



Foto: Lina Arvidsson / Johnér



Kursplaner: Modersmål – finska som nationellt minoritetsspråk

Ämnets syfte: Undervisningen ska bl.a. ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift i olika sammanhang.

Finska som förstaspråk
Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- **Tala, lyssna och interaktion:** Eleven samtalar om varierande ämnen samt medverkar i att upprätthålla samtalen och framföra åsikter och argument.
- **Läsa:** Eleven läser enkla texter, visar förståelse av innehållet och bidrar till resonemang om innehållet i olika texter genom att återge delar av innehållet.
- **Skriva:** Eleven skriver enkla texter med flera meningar och tydligt innehåll och bidrar till att anpassa texterna till olika sammanhang. Dessutom medverkar eleven i att strukturera texterna.
- **Kulturkännedom:** Eleven ger exempel på traditioner, kulturella företeelser och samhällsfrågor med anknytning till sverigefinsk kultur.

Finska som andraspråk
Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- **Tala, lyssna och interaktion:** Eleven formulerar sig enkelt med ord och fraser och visar förståelse av vanliga ord och mycket enkla fraser i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo om välbekanta ämnen.
- **Läsa:** Eleven läser vanliga ord och mycket enkla fraser i korta, enkla texter om välbekanta ämnen.
- **Skriva:** Eleven medverkar i att skriva ord, fraser och meningar.
- **Kulturkännedom:** Eleven ger exempel på traditioner, kulturella företeelser och samhällsfrågor med anknytning till sverigefinsk kultur.

En sådan sammanhållen och långsiktig strategi behöver särskilt beakta de utmaningar som nationella minoriteter, i synnerhet sverigefinnarna, har. Kommunen behöver anpassa åtgärder och verksamheten i förhållande till dessa särskilda behov och utmaningar. Rutiner bör vara föremål för nya idéer om dessa kan ge en önskad effekt i revitaliseringen av de nationella minoritets- och urfolksspråken.

En utmaning är att det sker ett betydande bortfall av elever i de nationella minoritetsspråken under högstadiet. Denna utveckling måste brytas om kommunen ska lyckas åstadkomma en utveckling i främjandet av till exempel det finska språket.

Ytterligare frågor som kan behöva vidröras i en översyn är hur kommunen ställer sig till fjärrundervisning i nationella minoritetsspråk, förlängd undervisningstid och den praktiska förutsättningen att kunna studera nationellt minoritetsspråk inom timplanen genom att byta ut språkvalet till mer studier i modersmål.

Avslutningsvis har det uttrycks från dels modersmålslärarna samt sverigefinska vårdnadshavare och minoritetsspråkselever att ett hinder för fortsatta språkstudier delvis beror på att studier i finska eller andra nationella minoritetsspråk inte är föremål för meritpoäng på gymnasiet. Detta är en fråga som ligger utanför den kommunala kompetensen, men kan likaväl vara en viktig fråga för att bryta bortfallet av antalet elever som studerar finska i kommunen. En del av statsbidraget bör därför avsättas till modersmålsstipendium i finska för att fungera som ett substitut till avsaknaden av meritpoäng på gymnasiet.

Riktlinje: Kommunikationsinsatser för att informera om rättigheterna i skollagstiftningen ska vara ändamålsenliga och effektiva.

Riktlinje: Kommunens arbete med undervisning i de nationella minoritetsspråk ska utgå ifrån en sammanhållen och långsiktig strategi från förskola till gymnasium.

Riktlinje: Beakta och anpassa kommunala rutiner och verksamhet i förhållande till de särskilda utmaningar som nationella minoriteter möter i förskolan, grundskolan och på gymnasiet.

Delmål: Bryta utvecklingen av det stora bortfallet i minoritetsspråks-undervisningen.

Insats: Utveckla en sammanhållen och långsiktig strategi för minoritetsspråks-undervisningen.

Delmål: Höja barnunderlaget i den finskspråkiga förskoleverksamheten.

Insats: Information till vårdnadshavare och elever om förutsättningen att byta ut språkval i grundskolan till mer studier i nationella minoritetsspråk.

Insats: Avsätta en del av statsbidraget till modersmålsstipendium i finska.

Målområde 4: Likvärdiga möjligheter för romska kommuninvånare

Riksdagen har antagit en samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering som sträcker sig under åren 2021–2032. Det övergripande målet innebär att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som inte är rom.

Strategin innehåller mål och åtgärder inom sex olika områden:



Kommunerna har en central roll i arbetet med att förbättra romers situation eftersom de ansvarar för verksamheter som är avgörande för romers möjligheter till inkludering. Som det tydligt framgår ovan är även arbetet med romsk inkludering tvärsektoriellt och det är avgörande att relevanta förvaltningar kan inkludera utvecklingsarbetet i sina processer för att uppmärksamma och säkerställa romers tillgång till sina rättigheter enligt det ansvar förvaltningarna redan har i dag.

Det bör noteras att utmaningarna skiljer sig åt mellan romska grupper och individer och strategin fångar upp de romer som befinner sig i ett socialt och ekonomiskt utanförskap och som blir utsatta för diskriminering. EU-medborgare som är i Sverige i kortare tid än tre månader ingår inte i målgruppen för strategin.

Arbetet med romsk inkludering och strategin den bygger på utgår ifrån mänskliga rättigheter och härleder till minoritetslagstiftningens delmål om att motverka och förebygga diskriminering och utsatthet. För att kommunen ska kunna lyckas med målområdet är det viktigt att utbilda pedagogisk personal och förvaltningarnas tjänstepersoner. Den föreslagna samverkansgruppen under målområde två kommer även ansvara för att fånga upp och inkludera detta målområde i kommun-organisationen. Det är avslutningsvis helt avgörande att öka romers tillit till svenska myndigheter om strategin ska lyckas förverkligas till 2032. Kommunen bör starkt överväga att tillsätta en romsk utvecklingsstrateg med särskild kulturkännedom.

Delmål: Den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som inte är rom.

Insats: Påbörja, utveckla och införliva utvecklingsarbete med romsk inkludering i Sigtuna kommun.

Insats: Etablera kontakter med romska kommuninvånare.



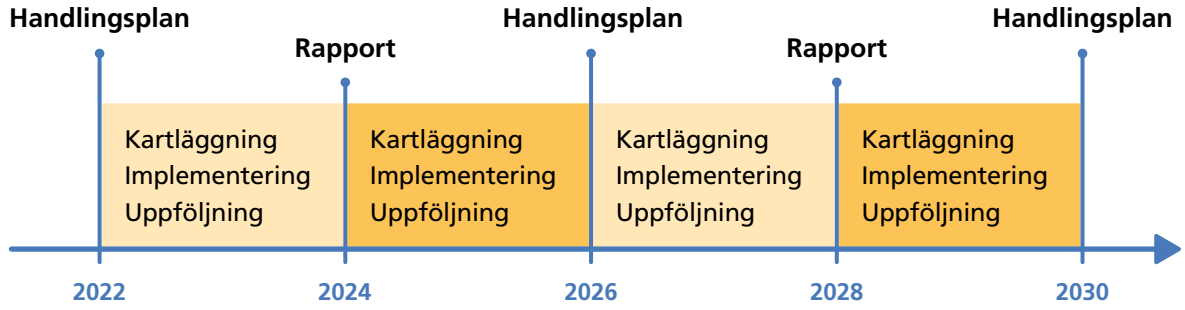
Foto: Rosie Alm

Uppföljning

Denna handlingsplan är indelad i två verksamhetscykler, 2022–2024 och 2024–2026. Vid slutet av varje verksamhetscykel mottar kommunfullmäktige en rapport över det kommunala minoritetsarbetets utveckling.

Under en verksamhetscykel följs målen, insatserna och indikatorer upp under varje tertial och i anslutning till samverkansgruppens möten.

Handlingsplanen revideras inför nästkommande period 2026–2030.



Bilaga

En vägledning till handlingsplanen finns att tillgå. Detta dokument är, till skillnad från handlingsplanen, tänkt att fungera som ett praktiskt hjälpmedel för såväl tjänstepersoner som förtroendevalda och kan till skillnad från handlingsplanen revideras löpande och vid behov. Vägledningen innehåller en djupare sammanfattning av gällande rätt och förarbetsuttalanden och fungerar som tolkningsmaterial i det praktiska genomförandet och behandlar en sammanfattning av följande ämnesområden: samråd, äldreomsorg, förskola, modersmålsundervisning, statsbidragets användning, muntliga och skriftliga kontakter och så vidare.

Översikt av handlingsplanens delmål och insatser

Handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2022–2026.	**KF**	**KS** KLK TSK SBK	**KFN** KFF	**BUN** BUF	**ÄON** ÄOF	**IFON** IFO	**UAN** UAF	**BMN** BMF	**Samverkans-grupp**
Övergripande ansvar									
Ansvar: Anta och revidera handlingsplanen.	●								
Ansvar: Kommunens samordning av nationella minoriteter och förvaltningsområdet för finska.			●						
Målområde 1: Skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer									
Delmål: Öka de nationella minoriteternas och minoritetsspråkens synlighet i samhället.		●	●	●			●		
Delmål: Öka allmänhetens kännedom om de nationella minoriteternas och urfolkets språk, kulturer och historia.		●	●	●			●		
Insats: Uppmärksamma de nationella minoriteternas och urfolket samernas högtidsdagar.		●	●	●			●		
Delmål: Öka kunskapen hos pedagogisk personal om de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter, språk, kulturer, religion och historia.			●	●			●		
Insats: Ansöka om statligt stöd för hågkomstresor till förintelsens minnesplatser när regeringen eller myndighet under regeringen aviserar statsbidrag till sådan verksamhet.			●	●			●		
Delmål: Utveckla synligheten för det finska språket och de till förvaltningsområdets tillhörande rättigheter i kommunorganisationen.		●	●	●	●		●		
Delmål: Förbättrad tillgång till språkstudier i finska för vuxna.			●						
Insats: Kunskaper i nationella minoritetsspråk ska vara meriterande i kommunens rekryteringsprocesser.		●	●	●	●	●	●	●	
Delmål: Förebygga ensamhet och bryta isolering av sverigefinska äldre i syfte att målgruppen ska känna välbefinnande.			●		●				
Insats: Utreda hur kommunen kan tillgodose hemtjänst och andra insatser enligt socialtjänstlagen på finska.			●		●				
Insats: Utreda hur Sigtuna kommun kan samverka med andra närliggande kommuner gällande fördelning av omsorgsplatser till särskilda boenden på finska.			●		●				

Handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2022–2026.	**KF**	**KS** KLK TSK SBK	**KFN** KFF	**BUN** BUF	**ÄON** ÄOF	**IFON** IFO	**UAN** UAF	**BMN** BMF	**Samverkans-grupp**
Målområde 2: Förtydliga kommunens samordning									
Riktlinje – Delmål: Implementera handlingsplanen och minoritetslagstiftningen i hela kommunorganisationen.		●	●	●	●	●	●	●	●
Insats: Ingår i den förvaltningsövergripande samverkansgruppen om nationella minoriteter.		●	●	●	●	●	●		
Insats: Delta på relevanta och tematiska samverkansmöten.		●						●	
Insats: Formulera mätbara mål och ytterligare insatser under handlingsplanen i en utvecklingsplan.			●						●
Insats: Rapport över minoritetsarbetets utveckling till kommunfullmäktige vartannat år.			●						
Delmål: Öka förtroendevaldas och berörda tjänstepersoners grundläggande kunskap om minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteterna genom utbildningsinsatser.		●	●	●	●	●	●	●	
Insats: De kommunala förvaltningarna implementerar samrådsförfarandet med nationella minoriteter och konsultationsordningen med urfolket samerna i sina interna strukturer (bl.a. rutiner och checklistor).		●	●	●	●	●	●	●	
Insats: Lämna kännedom om aktuella ärenden som bereds på förvaltningen på samverkansmöten.		●	●	●	●	●	●	●	
Insats: Utveckla former för inflytande och delaktighet för samråd med barn och unga som tillhör de nationella minoriteterna.		●	●	●			●		
Insats: Kartlägga kommunorganisationens språkkunskaper i nationella minoritetsspråk.			●						

Handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2022–2026.	KF	KS KLK TSK SBK	KFN KFF	BUN BUF	ÄON ÄOF	IFON IFO	UAN UAF	BMN BMF	Samverkans-grupp
Målområde 3: Främja överföringen av de nationella minoritetsspråken och kulturerna									
Delmål: Bryta utvecklingen av det stora bortfallet av elever i minoritetsspråksundervisningen.			●	●			●		
Insats: Utveckla en sammanhållen och långsiktig strategi för minoritetsspråksundervisningen.			●	●			●		
Delmål: Höja barnunderlaget i den finskspråkiga förskoleverksamheten.			●	●					
Insats: Information till vårdnadshavare och elever om förutsättningen att byta ut språkval i grundskolan till mer studier i nationella minoritetsspråk.			●	●					
Insats: Avsätta en del av statsbidraget till modersmålsstipendium i finska.			●	●			●		
Målområde 4: Likvärdiga möjligheter för romska kommuninvånare									
Delmål: Den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som inte är rom.		●	●	●	●	●	●		
Insats: Påbörja, utveckla och införliva utvecklings-arbetet med romsk inkludering i Sigtuna kommun.		●	●	●	●	●	●		●
Insats: Etablera kontakter med romska kommuninvånare.		●	●	●	●	●	●		

Förkortning	Svenska	Finska
KF	Kommunfullmäktige	Kunnanvaltuusto
KS	Kommunstyrelsen	Kunnanhallitus
KLK	Kommunledningskontoret	Kunnanjohtotoimisto
TSK	Teknik- och servicekontoret	Tekniikka- ja palvelutoimisto
SBK	Samhällsbyggnadskontoret	Yhdyskuntarakennustoimisto
KFN	Kultur- och fritidsnämnden	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
KFF	Kultur- och fritidsförvaltningen	Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto
BUN	Barn- och ungdomsnämnden	Lapsi- ja nuorisolautakunta
BUF	Barn- och ungdomsförvaltningen	Lapsi- ja nuorisohallinto
ÄON	Äldre- och omsorgsnämnden	Vanhus- ja hoivalautakunta
ÄOF	Äldre- och omsorgsförvaltningen	Vanhus- ja hoivahallinto
IFON	Individ- och familjeomsorgsnämnden	Yksilö- ja perhehoivalautakunta
IFO	Individ- och familjeomsorgsförvaltningen	Yksilö- ja perhehoivahallinto
UAN	Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	Koulutus- ja työmarkkinalautakunta
UAF	Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	Koulutus- ja työmarkkinahallinto
BMN	Bygg- och miljönämnden	Rakennus- ja ympäristölautakunta
BMF	Bygg- och miljöförvaltningen	Rakennus- ja ympäristöhallinto

Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om nationella minoriteter, nationella minoritetsspråk, förvaltningsområden och rätten att använda minoritetsspråk hos förvaltningsmyndigheter och domstolar samt bestämmelser om äldreomsorg. Lagen innehåller också bestämmelser om uppföljning av tillämpningen av lagen.

2 § Nationella minoriteter är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar i enlighet med Sveriges åtaganden enligt Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter (SÖ 2000:2) och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk (SÖ 2000:3).

I språklagen (2009:600) anges att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

3 § Kommuner och regioner ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt denna lag och de föreskrifter som denna lag hänvisar till. Detsamma gäller statliga förvaltningsmyndigheter vars verksamhet är av betydelse för de nationella minoriteterna eller minoritetsspråken.

4 § I språklagen (2009:600) anges att det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

5 § Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

I lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket finns särskilda bestämmelser om konsultationer med det samiska folket.

5 a § Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar.

5 b § Kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Uppgifter om mål och riktlinjer som har antagits enligt första stycket ska på begäran lämnas till den myndighet som har uppföljningsansvar enligt 20 §.

Förvaltningsområden

6 § Med förvaltningsområdet för finska avses kommunerna Botkyrka, Eskilstuna, Gällivare, Hallstahammar, Haninge, Haparanda, Huddinge, Håbo, Kiruna, Köping, Pajala, Sigtuna, Solna, Stockholm, Södertälje, Tierp, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Uppsala, Älvkarleby, Österåker, Östhammar och Övertorneå.

Med förvaltningsområdet för meänkieli avses kommunerna Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala och Övertorneå.

Med förvaltningsområdet för samiska avses kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Gällivare, Härjedalen, Jokkmokk, Kiruna, Lycksele, Malå, Sorsele, Storuman, Strömsund, Umeå, Vilhelmina, Åre, Älvdalen och Östersund.

7 § Andra kommuner än de som anges i 6 § kan efter ansökan få ingå i förvaltningsområdet för finska, meänkieli eller samiska. Beslut att en kommun ska få ingå i ett förvaltningsområde fattas av regeringen.

En kommun som ingår i ett förvaltningsområde efter beslut av regeringen kan ansöka hos regeringen om utträde ur förvaltningsområdet. Regeringen får besluta om utträde endast om det finns synnerliga skäl.

Regeringen får meddela föreskrifter om anslutning till och utträde ur ett förvaltningsområde.

Rätten att använda finska, meänkieli och samiska hos myndigheter

8 § Enskilda har rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med en förvaltningsmyndighet vars geografiska verksamhetsområde helt eller delvis sammanfaller med minoritetsspråkets förvaltningsområde. Detta gäller i ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet.

Om den enskilde använder finska, meänkieli eller samiska i ett sådant ärende, är myndigheten skyldig att ge muntligt svar på samma språk. Enskilda som saknar juridiskt biträde har dessutom rätt att på begäran få en skriftlig översättning av beslut och beslutsmotivering i ärendet på finska, meänkieli respektive samiska.

Myndigheten ska även i övrigt sträva efter att bemöta de enskilda på dessa språk.

9 § Utanför ett förvaltningsområde har enskilda rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid muntliga och skriftliga kontakter i förvaltningsmyndigheters ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet kan handläggas av personal som behärskar minoritetsspråket.

10 § Enskilda har alltid rätt att använda finska, meänkieli och samiska vid sina skriftliga kontakter med Riksdagens ombudsmän och Diskrimineringsombudsmannen. Detsamma gäller vid enskildas skriftliga kontakter med Justitiekanslern, Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen i ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part.

11 § Förvaltningsmyndigheter ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten.

12 § Förvaltningsmyndigheter får bestämma särskilda tider och särskild plats för att ta emot besök av enskilda som talar finska, meänkieli respektive samiska, samt ha särskilda telefontider.

Rätten att använda finska, meänkieli och samiska hos domstolar

13 § Den som är part eller ställföreträdare för part i ett mål eller ett ärende hos en förvaltningsrätt, tingsrätt, mark- och miljödomstol eller sjörättsdomstol med en domkrets som helt eller delvis sammanfaller med kommunerna Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala och Övertorneå har rätt att använda finska eller meänkieli under målets eller ärendets handläggning, om målet eller ärendet har anknytning till någon av dessa kommuner. Detsamma gäller samiska hos en sådan domstol med en domkrets som helt eller delvis sammanfaller med kommunerna Arjeplog, Gällivare, Jokkmokk eller Kiruna, om målet eller ärendet har anknytning till någon av dessa kommuner.

Rätten att använda finska, meänkieli respektive samiska omfattar också de domstolar dit en dom eller ett beslut i ett mål eller ärende som avses i första stycket överklagas.

14 § Rätten att använda finska, meänkieli eller samiska i mål eller ärenden hos domstolar enligt 13 § omfattar rätt att ge in handlingar och skriftlig bevisning på detta språk, rätt att få de handlingar som hör till målet eller ärendet muntligen översatta till detta språk och rätt att vid muntlig förhandling inför domstolen tala detta språk. Domstolen ska översätta handlingar och skriftlig bevisning till svenska, om det inte är uppenbart onödigt.

Även i övrigt ska domstolen sträva efter att använda minoritetsspråket i sina kontakter med parten eller dennes ställföreträdare.

I alla mål och ärenden som omfattas av rätten att använda finska, meänkieli eller samiska hos domstolar enligt 13 § har en part eller ställföreträdare för part som saknar juridiskt biträde rätt att på begäran få domslut och domskäl eller beslut och beslutsmotivering skriftligen översatta till detta språk.

15 § Den som vill använda finska, meänkieli eller samiska under ett måls eller ett ärendes handläggning i domstol enligt 13 § ska begära detta i samband med att målet eller ärendet inleds eller första gången parten ska yttra sig i målet eller ärendet.

En begäran om att få en översättning enligt 14 § tredje stycket ska framställas inom en vecka från det att domen eller beslutet meddelats, om en sådan begäran inte har framställts tidigare under handläggningen av målet eller ärendet.

Om en begäran om att använda minoritetsspråk eller om att få en översättning framställs senare än vad som anges i första och andra styckena får den avslås. En sådan begäran får även avslås om det är uppenbart att den har ett otillbörligt syfte.

16 § Om en part eller ställföreträdare för part har rätt att använda finska, meänkieli eller samiska i rättegång, ska tolk anlitas i enlighet med bestämmelserna i 5 kap. 6–8 §§ och 33 kap. 9 § rättegångsbalken och 50–52 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Finska, meänkieli och samiska i förskola, viss annan pedagogisk verksamhet och äldreomsorg

17 § Rätten för enskilda att i vissa fall erbjudas förskola och viss annan pedagogisk verksamhet på finska, meänkieli eller samiska regleras i 8 kap. 12 a § och 25 kap. 5 a § skollagen (2010:800).

18 § En kommun som ingår i ett förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, meänkieli respektive samiska.

18 a § En kommun som inte ingår i något förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska, om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper. Detsamma gäller för en kommun som ingår i ett förvaltningsområde för ett visst språk vad gäller övriga språk.

18 b § Kommunen ska inom ramen för sådan omsorg som erbjuds enligt 18 och 18 a §§ beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

18 c § Kommunen ska informera den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad som anges i 18 och 18 a §§.

Undantag

19 § Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela föreskrifter om att en viss myndighet som lyder under regeringen ska undantas från tillämpningen av 8 §. Motsvarande gäller efter regeringens bemyndigande för region och kommun i fråga om kommunala myndigheter.

Uppföljning m.m.

20 § Förvaltningsmyndigheters tillämpning av denna lag ska följas upp. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken eller vilka myndigheter som ska ansvara för uppföljningen. Detta uppföljningsansvar innebär ingen inskränkning i det tillsynsansvar som vilar på andra myndigheter.

21 § En myndighet med uppföljningsansvar ska dessutom genom rådgivning, information och liknande verksamhet bistå andra förvaltningsmyndigheter vid tillämpningen av lagen.

Sigtuna kommun

SIGTUNAN KUNTA

Sigtuna kommun | Sigtunan kunta
Södergatan 20, 191 85 Märsta
Telefon: 08-591 260 00
www.sigtuna.se